

सरकारी वार्ता टोली र ताम्सालीड संयुक्त संघर्ष समिति बीच भएको सहमति

मिति २०६५ चैत २९ गते भएको सहमति

१. संविधान सभाको कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने मागका बुंदाहरु १, २, ४, ५, ६, ११, १६ र १७ प्रति सरकारले सकारात्मक प्रतिवद्धता सहित सुभाबको रुपमा संविधान मस्यौदा समितिमा पेश गर्ने ।
२. सांस्कृतिक विभेदको अन्त्य गरी सबै जातजातिको आ-आफ्नो संस्कृतिलाई स्थापित गर्न र मान्यता दिन सरकारले सम्बद्ध पक्षको सहभागिता सहित साभा सांस्कृतिक नीति तय गर्नेछ ।
३. ताम्सालीड संघर्ष समितिको भावना, नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ ले निर्देशित गरे बमोजिम धर्म निरपेक्षताको मूल भावनालाई सम्मान गर्दै राष्ट्रिय जनावर लगायतका सन्दर्भमा राजनैतिक सहमति जुटाई संशोधन प्रस्ताव पेश गर्ने ।
४. नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ को धारा ३३ (घ१) मा उल्लेख भए बमोजिम तामाड जातिको सन्दर्भमा समेत लागू गर्न नेपाल सरकार प्रतिवद्ध छ ।
५. विगतको पिपा गोश्वारा हालको बन्दोवस्ती गणमा तामाड जाति विशेषको अपहेलना हुने स्वरूपको अन्त्य गरी नेपालको राष्ट्रिय सेनालाई विविध गणहरु निर्माण सहित समावेशी बनाउने नीतिलाई प्रभावकारीरूपमा लागू गर्ने ।
६. आदिवासी जनजातिको ऐतिहासिक थलोहरुमा सोही जातिको भाषामा नामाङ्कन गर्न पहल गर्ने । मातृभाषामा शिक्षा दिने सरकारको स्पष्ट नीति रहेको र सो को कार्यान्वयनका लागि आगामी आ.व. देखि बजेटमा थप व्यवस्था गर्ने ।
७. अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनको सन्धि नं. १६९ नेपाल सरकारद्वारा अनुमोदन भईसकेको सन्दर्भमा र संयुक्त राष्ट्र संघद्वारा घोषित आदिवासी विश्व घोषणापत्र २००७ को नेपाल पक्षराष्ट्र भएको स्थितिमा प्राकृतिक स्रोतसाधन, नदीनाला तथा खनिजहरुमा आदिवासी र स्थानीय समुदायको स्वामित्व कायम राख्न सरकारले आवश्यक कानुन बनाई अगाडि बढ्ने ।
८. शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगार जनताको मौलिक अधिकारको रुपमा संविधानमा उल्लेख भएता पनि कार्यान्वयन हुन बाँकी रहेको सन्दर्भमा कानुन बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
९. नेपालको अन्तरिम संविधान २०६३ मा व्यवस्था भए अनुसार राज्यको पुनःसंरचना आयोग उत्पीडित जाति, आदिवासी जाति, जनजाति, वर्ग, क्षेत्र समेतको प्रतिनिधित्वमा यथाशीघ्र गठन गर्ने ।
१०. स्वयम्भु तथा नमोःबुद्ध जस्ता सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय धरोहरहरुको थप विकास र संरक्षणको लागि तामाड समुदायको सहभागिता सहित विकास क्षेत्र समिति गठन गर्ने ।
११. भौतिक अभौतिक सांस्कृतिक सम्पदाहरुको संरक्षण एवं सम्बर्द्धनका लागि राज्यले नीति तय गर्ने ।
१२. आदिवासी जनजातिहरुको परम्परागत ज्ञान, जैविक विविधता, बौद्धिक सम्पत्तिलाई स्थापित गर्न सरकारले पहल गर्ने ।
१३. तामाड लगायत सबै उत्पीडित समुदायको उत्थान र विकासका लागि आगामी वर्षको बजेट एवं कार्यक्रममा नमूना विकास कार्यक्रम लागू गर्ने ।

१४. अत्यन्त पछि पारिएका तामाङ जाति लगायतका उत्पीडित वर्ग समुदायलाई ध्यान दिई रोजगारको विशेष कार्यक्रम आगामी वर्षमा संचालन गर्दै क्रमशः पूर्णता दिंदै जाने ।
१५. ताम्सालीङ चक्रपथको हाल निर्माण कार्य शुरु भइसकेको र आगामी वर्षमा पनि महत्वका साथ अगाडि बढाउने ।
१६. जनतामा राष्ट्रिय भावना जागृत गर्ने खालका कार्यक्रमहरूलाई विशेष प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाउने ।
१७. सहमति कार्यान्वयनका लागि मद्दत र अनुगमन गर्न एक हप्ता भित्र पांच सदस्यीय अनुगमन समिति गठन गर्ने ।
१८. विगतमा राज्यले तामाङ जातिमाथि गर्दै आएको उत्पीडन, विभेद र बहिष्करणलाई स्वीकार गर्दै तामाङ जातिको सर्वोत्तम विकासका लागि प्रयत्न गर्न सरकार प्रतिवद्धता जाहेर गर्दछ । उत्पीडित आदिवासीको रूपमा रहेको तामाङ समुदायले आफूहरूमा गरिएको उत्पीडनका विरुद्ध लामो समय देखि गर्दै आएको संघर्ष विशेषगरी जनयुद्ध, जनआन्दोलनमा खेलेको भूमिकालाई नेपाल सरकार सकारात्मक रूपमा मूल्याङ्कन गर्दछ ।
१९. ताम्सालीङ संयुक्त संघर्ष समिति, नेपालले घोषणा गरेको २०६५ चैत ३० गतेको बन्द कार्यक्रम फिर्ता लिएको छ ।

ताम्सालीङ संयुक्त संघर्ष समिति
नेपालको वार्ताटोलीका तर्फबाट

.....
सूर्यमान दोङ तामाङ
तामाङ राष्ट्रिय मुक्ति मोर्चा

.....
बीरबहादुर लामा तामाङ
लोकतान्त्रिक तामाङसंघ

.....
दिलमान पाख्रिन तामाङ
नेपाल तामाङ संघ

.....
परशुराम तामाङ
ताम्सालीङ राष्ट्रिय दल

.....
फुर्नामोल मोक्तान तामाङ
स्वशासित तामाङ संघ (एकीकृत)

सरकारी वार्ताटोलीका
तर्फबाट

.....
जनार्दन शर्मा "प्रभाकर"
वार्ताटोली संयोजक
तथा

मन्त्री, शान्ति तथा पुनर्निर्माण

.....
डुपवाङ्गोल मोक्तान तामाङ

तामाङ ट्यूल परिषद्

.....
टेकबहादुर तामाङ

तामाङ मुक्ति संगठन

.....
धनप्रसाद तामाङ

नेपाल तामाङघेदुङ

.....
कुमार योजन तामाङ

महासचिव

.....
कमानसिंह लामा

सल्लाहकार

नोट : ताम्सालिङ संयुक्त संघर्ष समितिद्वारा वार्ताका लागि प्रस्तुत गरीएका मागहरू मध्ये मागका बुंदाहरू १, २, ४, ५, ६, ११, १६ र १७ अनुसूची १ मा राखिएको छ ।

ताम्सालिङ संयुक्त संघर्ष समितिद्वारा वार्ताका लागि प्रस्तुत सहमतिको बुंदा नं. १ संग
सम्बन्धित मागका बुंदाहरू

१. आत्मनिर्णयको अधिकारसहित तामाङहरूको ऐतिहासिक भूमि खण्डित नहुने गरी ताम्सालिङ स्वायत्त प्रदेशको घोषणा गरियोस् ।
२. राज्यको संघीय संरचना ऐतिहासिक थलो, जाति, भाषा र क्षेत्रको आधारमा गरियोस् ।
४. जातीय जनसंख्याको आधारमा पूर्ण समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली लागू गरियोस् ।
५. राज्यका सबै अंगहरू (संरचनाहरूमा) र प्राकृतिक स्रोतसाधनमाथि अग्राधिकारसहितको जातीय स्वशासनको व्यवस्था लागू गरियोस् ।
६. ताम्सालिङ प्रदेशभित्रका अन्य जातिहरूका लागि स्वशासनभित्र स्वशासनको नीतिको आधारमा स्वायत्त संरचनाहरूको निर्माण गरियोस् । अन्य संघराज्यहरूमा पनि सोही आधारमा तामाङहरूको स्वायत्त शासनको व्यवस्था गरियोस् ।
११. तामाङ भाषालाई संघीय एवम् प्रादेशिक भाषाको रूपमा मान्यता दिइयोस् ।
१६. संविधान मस्यौदा समितिमा तामाङ जातिको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गरियोस् ।
१७. तामाङलगायत आदिवासी जनजातिको प्रथाजन्य कानून (Customary law) लाई मान्यता दिइयोस् ।

